

**MĂRTURII EPIGRAFICE PRIVIND CULTUL IMPERIAL
ÎN ILLYRICUM ÎN TIMPUL DOMNIEI LUI AUGUSTUS
27 A. CHR.–14 P. CHR.**

Andreea BARBOȘ

Cuvinte cheie : cultul imperial, Octavianus Augustus, Illyricum, inscripții

Pentru viața religioasă a Imperiului Roman adorarea împăratului a reprezentat un fenomen deosebit. Pătrunderea cultului conducătorului în lumea Occidentului roman a determinat o schimbare atât în mentalitatea cetățenilor, cât și în cea a populațiilor.

În zona Illyricum-ului, cultul imperial a însemnat perpetuarea tradiției în care numele lui Augustus era asociat unei divinități locale, *Vulkanus Augustus sacrum*, *Liber* și *Libera*, *Victoria Augusta*, *Ianus Pater Augustus sacrum*, *Hercules Augustus sacrum*, precum și a vechii forme de *synnaos*, *divo Augusto et Romae*.

Omagierea lui Octavianus Augustus, singur sau împreună cu o zeitate locală, se realiza, după cum ne indică documentele epigrafice pe altare. Astfel de locuri de cult au fost descoperite în Pannonia, la Batmonostor, *sacerdos* fiind chiar decurionul coloniei Aquincum. Din aceeași colonie provine un alt altar închinat zeilor *Liber* și *Libera*, ambele divinități purtând numele lui Augustus. Alte fragmente din altare au fost găsite pe teritoriul norican, fiind ridicate în cinstea zeiței *Victoria Augusta*, respectiv zeului *Vulkanus Augustus sacrum*.

Din punct de vedere social, ideologia imperială a afectat în special membrii ordinilor superioare ale societății provinciale romane, având un impact considerabil asupra mediului senatorial și equestru. Cei care dețineau funcții sacerdotale erau în general membrii ai administrației provinciale. Astfel, deținem documente epigrafice care îl prezintă pe guvernatorul P. Cornelius Dolabella (14 – 20 p. Chr.) ca un activ adorator al principelui și al familiei acestuia, alți *flamines* sau *sacerdotes* sunt magistrați superiori în cadrul coloniilor și municipiilor, *IIIviri*, decurioni, *IIviri*. De asemenea, am întâlnit și un *praefectus cohortis*, P. Bennius Sabinus, care îndeplinea și două funcții sacerdotale, *flamen Augustales* și *augur*